

відкладенню аерозольних часток на обличчі й може у чутливих осіб викликати різноманітні шкірні реакції. Є повідомлення про те, що робота за персональним комп'ютером протягом 2–6 і більше годин на день викликає екзему, яка, на думку фахівців, розвивається під впливом статичного, а можливо, електромагнітного полів [3].

Характер, тривалість та інтенсивність роботи за комп'ютером, режим праці і відпочинку є визначальними факторами впливу на здоров'я користувача комп'ютера. Для студентів припустимий час роботи за комп'ютером має складати дві години на день. Інтенсивне застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі вимагає уважного й відповідального розгляду питань забезпечення безпеки студентської молоді та викладачів, а також розробки відповідних рекомендацій, виконання яких дозволить захистити фізичне й психічне здоров'я студентів від негативного впливу технічних і програмних засобів новітніх технологій.

Список використаних джерел:

1. Гиркин І. В. Нові підходи до організації учбового процесу з використанням сучасних комп'ютерних технологій // Інформаційні технології. № 6. 2008. С. 25–31.
2. Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців. Львів: ЛДУ БЖД, 2012. 380 с.
3. О. В. Кобилянський, С. В. Дембіцька Педагогічні умови використання інтернет-технологій у процесі вивчення безпеки життєдіяльності // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. Зб. наук. пр. Випуск 38. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2014. С. 310–315.
4. Пільгачук В. Профілактика професійних захворювань користувачів комп'ютерів / Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. 40 с.
5. Слободянюк А. В. Місце та роль інформаційної системи Інтернет у житті сучасного студента // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: Зб. наук. праць. Вінниця, 2011. Вип. 28. С.467–472.

НАВЧАННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ТЕХНІЦІ БЕЗПЕКИ ПРИ ВИГОТОВЛЕННІ ВИШИТИХ ВИРОБІВ

*Кісь А. В.
м. Полтава*

Анотація. У статті аналізуються особливості навчання учнів старшої школи техніці безпеки при виготовленні вишитих виробів. Розглянуто правила безпеки праці та санітарно-гігієнічні вимоги, яких необхідно дотримуватися при виконанні вишивальних робіт.

Ключові слова: українська народна вишивка, традиції, навчальний процес, безпека праці, санітарно-гігієнічні вимоги

Українська вишивка є одним із видів народного декоративного мистецтва українців. Вишивка – це орнаментальне або сюжетне зображення на тканині, шкірі, виконане різними ручними або машинними швами. Вишивка є одним із найпоширеніших видів ручної праці українського жіноцтва.

Вишивка – виконання узорів на різноманітних матеріалах (шкірі, тканині) за допомогою найпростішого пристосування – голки (ручної або машинної) різнобарвними нитками (бавовняними, лляними, шовковими, вовняними, золотими та срібними, бісером, перлами, коштовним камінням, лелітками).

Виконання узорів на шкірі, пізніше – на тканинах за допомогою простого пристосування – голки і нитки – відоме людству з давніх-давен. Відомі археологічні знахідки X-XI ст. на території Київської, Чернігівської, Житомирської, Тернопільської та інших областей, які підтверджують масове побутування вишивки одягового, інтер'єрного

призначення.

На Україні вишивали у кожному селі, у монастирях, поміщицьких мастках. Так уже ведеться з давніх-давен – жінка одягала сім'ю, ткала килими, скатертини, вишивала рушники та сорочки, гаптувала їх квітами та оберегами, щоб доля рідної людини була красивою, захищеною від злого ока.

Перша вишивальна школа була організована у XI ст. сестрою Володимира Мономаха Ганною, у ній дівчата вчилися вишивати золотом і сріблом. На Україні з часом формується багато осередків вишивки. Центрами народної вишивки, справжніми осередками майстерності є Решетилівка на Полтавщині, Дігтярі на Чернігівщині, Глинки і Кутки на Івано-Франківщині, а також Київ, Полтава, Вінниця, Львів, Чернігів, Черкаси та ін.

Полтавщина – один з найбільш своєрідних, яскраво виражених центрів народного декоративно-прикладного мистецтва України. Здавна набули тут свого розвитку різноманітні види народної творчості і насамперед такі, як гончарство, килимарство, художня обробка деревини, лозоплетіння, набійка, вишивка.

Традиції української народної вишивки висвітлювалися багатьма науковцями, зокрема Д. Антоновичем [1], Т. Кара-Васильєвою [3], В. Титаренко [4; 5] та іншими.

Навчання підростаючого покоління традиціям української народної вишивки є актуальним для сьогодення питанням. Адже збереження культурної спадщини українського народу, відтворення її у сучасних зразках вишивального мистецтва, гарантує збереження культурних надбань українського народу.

Вивчення старшокласниками української народної вишивки спрямоване на оволодіння молоддю традицій цього виду народного мистецтва: традиційних матеріалів та інструментів, вишивальних технік, характерних узорів та орнаментів.

В той же час не менш важливим питанням є організація безпечних умов праці, формування у старшокласників культури безпечної праці. Існує цілий ряд правил безпеки праці та санітарно-гігієнічних вимог, яких необхідно дотримуватися при виконанні вишивальних робіт:

1. Приміщення, у якому вишивають, має бути світлим, прибраним, провітреним.

2. Під час вишивання стіл повинен бути чистим, а руки старанно вимиті, щоб вишивана річ не забруднилась.

3. Сидіти під час вишивання треба рівно, ледь схилившись над роботою. Стілець повинен мати зручну для сидіння спинку. Під ноги бажано ставити маленький стільчик або підставку так, щоб кут між стегном і гомілкою був прямим. Руки в ліктях можуть бути зігнуті, лікті – звисати з краю столу, кисті рук лежати на столі. Неправильна поза під час вишивання часто призводить до короткозорості й захворювання дихальних органів працюючого, викривлення хребта. Крім того, неправильне положення тулуба і рук під час ручного шиття викликає втому, почуття незадоволення.

Варто зауважити і про важливість правильної час вишивання. Робоче місце вишивальниці повинно добре освітлюватися. Найкраще вишивати при денному світлі. Місце для роботи треба вибирати так, щоб світло падало прямо або з лівого боку. Якщо світло падає справа — тінь від руки зменшує освітленість вишивальної поверхні. Не можна тримати вишивку близько біля очей, бо це призводить до швидкого стомлювання очей і розвитку короткозорості. Найкращою вважається відстань від очей до роботи 30-40 см.

Під час вишивання необхідно через кожні 20-25 хвилин відпочивати 3-5 хв, переводячи очі на предмети іншого кольору, відмінного від кольору вишивки.

Потрібно дотримуватися основних правил під час роботи з вишивкою: обережно користуватись інструментами; під час роботи не вколювати голку в одяг та не залишати її на робочому місці; голки зберігати в гольнику або спеціальній коробочці; голкою працювати обережно, не залишати її без нитки (з ниткою її легше знайти, якщо вона загубиться); відрізати нитку ножицями; ножиці тримати на робочому місці з зімкненими лезами, передавати теж зімкненими лезами, кільцями вперед; не брати в рот нитку, голку, тканину.

Таким чином, одним з найдавніших, найулюбленіших і найпоширеніших видів

декоративно-ужиткового мистецтва є українська народна вишивка. Вивчення старшокласниками української народної вишивки спрямоване на оволодіння традицій цього виду народного мистецтва. Опанування вишивальним мистецтвом передбачає і формування у старшокласників культури безпеки праці.

Список використаних джерел:

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Степанович М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво. - Львів: Світ, 1992.
2. Бойко А.М., Титаренко В.П. Український рушник: засіб національного виховання і витвір народного декоративно-ужиткового мистецтва / на прикладі Полтавського вишиваного рушника (Навчально-методичний посібник) – Полтава, 1998.
3. Кара-Васильєва Т.В. Українська вишивка на зламі століть // Укр.. мистецтво та архітектура кінця ХІХ-початку ХХ ст.. – К., 2000.
4. Титаренко В.П. Традиційні народні ремесла Полтавщини. – Полтава: Верстка, 2003. – 360 с.
5. Титаренко В.П. Полтавська традиційна вишивка: минуле і сучасне (виховний аспект) – Навчально-методичний посібник. – Полтава, 2000.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДИЗАЙНУ РОБОЧОГО ОДЯГУ

*Князєва О. О.
м. Полтава*

Поняття «мода» у сучасному світі в першу чергу асоціюється з одягом. Кожному з нас хочеться завжди виглядати модно й пристойно. Але чи можна виглядати стильно на робочому місці у спецодезії, адже головною метою такого одягу є практичність, зручність та безпека? Скоріше за все, більшість стверджувальних відповідей будуть належать жінкам. Бо кожна жінка хоче виглядати привабливо навіть на роботі, тоді коли чоловіки навпаки більш цінують комфорт.

Важко знайти галузь промисловості, торгівлі, обслуговування, в якій персонал був на робочому місці у повсякденному одязі. Керівництво прагне забезпечити своїх робітників однаковим одягом, а в промисловому виробництві являється обов'язкова уніформа яка відповідає вимогам охорони праці.

Основні вимоги, які пред'являються до сучасного робочого спецодезії[1]:

- відповідати вимогам захисту здоров'я людини в умовах саме того виробництва, на якому працює;
- відповідати чинним нормам охорони праці;
- бути комфортним, зручним, не обмежувати рухи і не мати елементів, що створюють небезпеку;
- мати відмінні гігієнічні властивості;
- не втрачати своїх експлуатаційних якостей протягом довгого часу і зберігати свої властивості при пранні або чищенні.

Крім того сучасний робочий одяг повинен відповідати корпоративному стилю, що дає людині усвідомлення роботи в компанії однодумців і благотворно впливати на психологічний настрій працівників[4,5]. Фірмовий стиль одягу – це обличчя компанії, він повинен доносити до клієнтів дані про механізм роботи певної компанії. Завдання такого одягу – представити всіх її працівників в більш вигідному світлі.

Нині спецодезії має велике різноманіття видів та фасонів. Це не тільки робочий костюм, але й стильний корпоративний одяг, модні предмети гардеробу для роботи у сфері послуг, широкий вибір одягу для працівників легкої промисловості, будівельників, медиків та інших. Щоб створити такий одяг треба не тільки знати вимоги для тих чи інших професій, але й мати творчий підхід.

Достатньо багато методів зробити спецодезії зручною, стильною та безпечною. Один з них – це підбір тканини. Сьогодні на виробництві спеціального та корпоративного одягу